

határán, többé-kevésbé sebekkel: a kedves mesélő Rudolf G. *Binding*, a sűrű képzeletű, középkori nyelvű Ervin Guido *Kolbenheyer*, a bécsiiesen érzelmes Alexander *Lernet-Holenia*, az északi mítoszon nevelkedett Hans Friedrich *Blunck*, a széles epikájú, ujságírói erényekben gazdag Ernst von *Salomon*, az előkelő hűvösségű, tartózkodó junker-nőtípus Mechtilde *Lichnovsky*, a pszichoanalízis és az angol elbeszélők higgadt, mérsékelt képzeletű követője W. E. *Süskind*, a berlini bulvárhang átmentője Josef *Frank*, a provinciális hangulatú, fejlődő Ernst *Wurm*, a finom női érzékenységgű Joe *Lederer*, a szenvedélyes hitű Georg *Rendl* és még annyian az élről vagy a második sorból. Nem egységes arcvonal és nemcsak az ellentétes hangulatú német tájak választják külön őket. Van köztük nagyvárosi proletár és misztikus keresztény, egyik lábbal a földön, másikkal a földöntúliban. Egyikük rejtett rétegeket fölkaparó freudista, másikkuk hans sachs-i népies, könnyed közönségességgel és földhöztapadt költészettel. Némelyik északi álmodó, másikkuk a földön keresi egyedül birodalmát, s a táj, a német föld nem külső kísérő, titkos ihlető, hanem élő-eleven szereplő írásaiban. Az utánpótlás, az alakuló nemzeti irodalom szemmel láthatóan nem követ egy kóttát. Oszlik és helyezkedik, s zökkenő nélkül akarja átvenni annak az irodalomnak a helyét, amely nincs párthoz kötve, amelynek nem kenyere a politika. És amely végeredményben egyedül jogosult arra, hogy irodalomnak nevezze.

Ezek a nevek és ezek az irodalmi események a *másik* Németországot jelentik. Agitáció és igazolás után az alkotás és szellem idegenből még láthatatlan Németországot, mely elrejtőzik a zaj elől, nem jelez kifelé, de bent biztos alap, határozott támasz. Kint, az európai közvélemény előtt csak az egyik Németország él egyelőre tovább, a politika izgalmas és vegyesen jó vagy rosszakarató színpadán. Ha eleinte döntő volt a mennyiség, most lassan újra jogot kap az igényesség. Az írótól már nem kívánnak hordó-politikát, népgyűlési vitaanyagot, koncot a forradalmi indulatoknak. De kívánnak belső politikumot, a felelősség köteles vészjeleit. És ez a politikum, ennek a felelősségnek érzése köti őket össze, ez adja meg föllépésüknek az egységes szint. Korszakok határán élnek, a nép akarata — és talán saját vágyuk is — bárdokat akar. Siratókat, ha siratni kell, ujjongókat, ha ujjongani. Ezt a nemzeti akaratot szolgálják minden sorukkal és talán ebben lesznek nagyok, ebben ismeri el és menti föl őket a higgadtabb közvélemény.

KEDVESEM ELŐTTEM.

Eősze S. András.

*Kedvesem előtttem:
komor fenyő előtt
édes mandulafa
virágzik.*

*A felhőt a napról
szellőcske hessegi,
árnyékát szememről
kedvesem.*

*Szegénység szomorít
miatta; kedvesem
szomorú kedvemet
látja csak.*

*De alig elhesseg
egyet, már másik jő,
bujócskáz az idő,
szomorúbb. —*